

Rusko tlačí na rozšíření dodávek LNG a přesměrování exportu plynu

infokuryr.cz/n/2023/04/29/rusko-tlaci-na-rozsireni-dodavek-lng-a-presmerovani-exportu-plynu

kuryr

29. dubna 2023

Navzdory válce na Ukrajině a napětí mezi Ruskem a kolektivním Západem obchod s ruskými surovinami vzkvétá. Ani potíže spojené s ekonomickými a obchodními restrikcemi vůči Moskvě nemohou změnit skutečnost, že mezi mezinárodními kupci zůstává mimo jiné vysoká poptávka po ruské ropě a plynu.

Připomínáme, že USA, Kanada, Británie, Japonsko, členské státy EU a další země již v minulém roce prosadily jak embargo na ruskou ropu, tak zavedení takzvaného „cenového stropu“ na dodávky ropy z Ruska. V únoru navíc následovaly zákazy dovozu ruských ropných produktů, jako je benzín a nafta. Všechna tato opatření mají Rusům ztížit dovoz jejich ropy na světové trhy a nadále z ní generovat příjmy.

Rusko také čelí velkým výzvám v plynárenském sektoru, protože bylo nejprve konfrontováno se sankcemi a loni v září byly při útoku zničeny ruské plynovody Nord Stream. V důsledku toho klesl vývoz ruského plynu do Evropy o více než 60 procent.

Obchod s LNG a „strategické přeorientování“ exportu

Navzdory obtížné situaci v obchodu s Evropou Moskva pokračuje ve vývozu zkapalněného zemního plynu (LNG) do Evropské unie, která je osvobozena od sankcí: v únoru dosáhly dodávky ruského LNG do zemí EU 1,4 milionu tun nebo dvou miliard kubických metrů plynu – to je rekordní objem. To Rusku umožnilo znovu zlepšit svou pozici na evropském trhu LNG poté, co se loni stalo druhým největším dodavatelem LNG do evropských zemí. Podle údajů EU vzrostl dovoz zkapalněného zemního plynu z Ruska do Evropy mezi lednem a zářím 2022 o 46 procent ve srovnání se stejným obdobím roku 2021, přičemž cena LNG byla mnohem vyšší než cena plynovodu.

Pokud jde o budoucnost ruského průmyslu LNG, Rusko hodlá do roku 2030 zvýšit roční produkci ze současné úrovně asi 30 milionů tun zkapalněného zemního plynu na 100 milionů tun, což odpovídá asi 140 miliardám metrů krychlových plynovodu. To by ztrojnásobilo dodávky LNG ve srovnání s dnešním exportem potrubí do Evropy. K dosažení tohoto ambiciózního cíle chce ruské ministerstvo energetiky řešit nové projekty a rozšířit stávající projekty. Pro tento účel by měly být k dispozici vhodné zdroje, zejména technologie a vybavení.

Asijské země mají pro Rusko s ohledem na strategické přeskupení exportu zemního plynu zásadní význam. Například nejnovější dohody mezi Ruskem a Íránem naznačují, že obě země chtějí v budoucnu velmi úzce spolupracovat, mimo jiné s ohledem na západní sankce na zemní plyn. Podle expertů Moskva a Teherán v současné době vyjednávají dohodu, podle níž by Írán dovážel z Ruska 20 miliard metrů krychlových plynu ročně.

V obchodu s Čínou se Rusům daří zajišťovat rostoucí poptávku čínské ekonomiky po energetických zdrojích v rámci probíhajících projektů. Například dodávky ropovodem „Power of Siberia“ vzrostly v roce 2022 o 48 procent a dosáhly 15 miliard metrů krychlových. Očekává se, že tento vývoj bude pokračovat i v letošním roce, protože plynovod ještě není plně vytížen a jeho průtočný objem se má během dvou let zvýšit na 38 miliard metrů krychlových ročně.

Pokud jde o obchod s Čínou, Rusové jsou úspěšní i v zajišťování rostoucí poptávky čínské ekonomiky po energetických zdrojích v rámci rozpracovaných projektů. Například dodávky ropovodem „Power of Siberia“ vzrostly v roce 2022 o 48 procent a dosáhly 15 miliard metrů krychlových. Očekává se, že tento vývoj bude pokračovat i v letošním roce, protože plynovod ještě není plně vytížen a jeho průtočný objem se má během dvou let zvýšit na 38 miliard metrů krychlových ročně.

Kromě toho mohou Rusové také zásobovat svou sousední zemi s ohledem na předpokládaný nárůst čínských požadavků na plyn v příštích několika desetiletích. V tomto ohledu Rusko plánuje do roku 2030 zvýšit vývoz plynu do Číny na téměř 100 miliard metrů krychlových. Toho má dosáhnout především plánovaný plynovod „Power of Siberia 2“, který má ročně přepravit 50 miliard metrů krychlových plynu. Na rozdíl od prvního plynovodu, jehož výstavba trvala pět let, se tento megaenergetický projekt mohl rozjet poměrně rychle díky již existující základně zdrojů.

Objem přepravy „Kraft Siberias 2“ mimochodem přibližně odpovídá objemu „Nord Stream 2“, ale evropský trh, který obecně přinášel Moskvě nejvíce příjmů, nelze v krátké době zcela nahradit jiným plynovodem do Číny. Z dlouhodobého hlediska se však jedná o důležitý krok k přesměrování dodávek plynu z evropského trhu na asijský trh.

Odklon zásobování potrubím na východ

Pro Rusko je však (technicky) mnohem obtížnější odklonit své dodávky plynu ze západu na východ než pro ropu, protože v plynárenském sektoru prostě nejsou žádné ropovody a možnosti přepravy LNG jsou velmi omezené. Je třeba vytvořit nové trasy pro přesměrování dodávek energie na východ a pro dodávky zemního plynu na další prodejní trhy, jako je Čína.

Velkým problémem je zde ruská byrokracie, která by mohla rychlé rozšiřování infrastruktury viditelně zkomplikovat. Z tohoto důvodu se ruská vláda rozhodla celý proces, včetně schvalovacích procedur, zjednodušit a mimo jiné lépe koordinovat plánování a výstavbu elektrických sítí a plynovodů a ropovodů. Podle ruského ministra energetiky Alexandra Novaka to urychlí realizaci projektů a podpoří přesměrování dodávek plynu, ropy a elektřiny směrem na východ.

V tomto ohledu je snížení byrokracie v tomto sektoru správným a nezbytným krokem k co nejrychlejšímu vytvoření adekvátní infrastruktury pro rozsáhlou a nákladově efektivní přepravu plynu v asijské části Ruska. Dva projekty „Power Siberia“ jsou nepochybně dobrým základem pro účast na budoucím zásobování energií rozvíjejících se asijských zemí.

Kromě toho Moskva zvažuje i možnost připojení k ropovodu Turkmenistán-Afghánistán-Pákistán-Indie (TAPI). Tento plynovod bude mít celkovou délku 1800 kilometrů a ročně přepraví kolem 30 miliard metrů krychlových plynu. Nejprve však musí být zajištěna bezpečnost plynovodu, který vede Afghánistánem. Vzhledem k obtížné bezpečnostní situaci v této krizové zemi jsou však práce na energetickém projektu pozastaveny do doby, než se tamní situace stabilizuje. Ministr Novák si je ale v tomto ohledu jistý a předpokládá, že by to neměl být zásadní problém.

Titulní foto (archiv): Stavební práce na projektu plynovodu „Síla Sibíře“ © Valery Sharifulin/ TASS

Alexandr Men

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST